

Capella de Santa Maria de Mont-rodon

Tona

Ubicació

Comarca:	Osona
Lloc/Adreça:	Enclavament rodejat pels termes municipals de Taradell i Seva, a l'est del municipi. Serrat de Mont-rodon.
Alçada:	596,4
Coordenades:	
Latitud:	41.86435
Longitud:	2.26599
UTM Est (X):	439082
UTM Nord (Y):	4634976

Classificació

Número de fitxa	08283 - 236
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Medieval Romànic Gòtic Modern Contemporani
Segle	XII
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	L'any 1983 s'hi van fer obres de restauració: la porta de ponent va quedar tapiada per l'actual i es va tornar a obrir l'original, a la façana nord. A l'interior es van escatar les parets i reomplir alguns forats o restes de fornícules. Al fons de l'absis es va reobrir una espitllera existent. El paviment va ser substituït i restituït l'altar amb un sòcol de pedra i una llosa plana al damunt. La tomba situada al mig de la nau s'ha netejat i cobert amb una tapa de fusta per poder ser observada. A l'exterior es va refer la teulada i sanejar les parets. Es va intervenir la porta antiga i es va fer un paviment a l'entrada. Quan es feien les obres de pavimentació, hom va poder constatar l'existència anterior d'un absis semicircular, que fou substituït per l'actual (AAVV).
Protecció	Legal

Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	BCIL 12208-I POUM. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. VI. Catàleg de béns a protegir. Ed-5 Capella Santa Maria de Mont-rodon. BCIL, nivell de protecció A. (20/07/2011)
Data aprovació:	dc., 20/07/2011 - 12:00
Número inventari	IPAC 33017
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Obert
Ús actual:	Religiós
Titularitat	Privada
Titular:	08283A009000140000YR; 08283A009000140001UT
Fitxes associades:	
	Conjunt de Mont-rodon
	Goigs a llaor de la Mare de Déu de Mont-rodon
	Casal de Mont-rodon
Autoria de la fitxa	Josep Anton Pérez Arriaga (TRÍADE serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa:	dv., 07/06/2024 - 12:22

Descripció

Es tracta d'una església d'una sola nau i planta rectangular ubicada a la finca del casal de Mont-rodon.

La teulada és de teula àrab amb el carener perpendicular a la façana principal i presenta uns centímetres de volada amb ràfec de teula i maó. El parament és de pedra irregular lligada amb morter i carreus a les cantonades. L'absis és de planta quadrada més estret que la nau. La façana oest és coronada per una espadanya de dos ulls coberta de teula, en aquesta façana s'intueix una porta tapiada oberta al segle XVII (IPA). La porta original, amb muntants de pedra, s'obre a la façana nord i va ser recuperada durant la restauració de 1983. Destaquen en aquest mur dos grans contraforts, on hi havia hagut una cambra. L'interior es resol amb volta de canó de pedra col·locada a sardinell.

Observacions:

Imatges procedents de <http://www.romanic.eu/>. Autor: Miquel Pahissa

Història

Segons els autors de la "Catalunya Romànica", és molt probable que l'església original sigui contemporània de les parts més antigues del casal, que cal situar dins el segle XII.

L'església es trobava situada dins l'antic terme del castell de Taradell. No passà de ser una capella vinculada a la família de la Domus de Mont-rodon, dependent de la parròquia de Sant Genís de Taradell.

El lloc de Mont-rodon es documenta el 1076 en l'acta de consagració de l'església de Sant Genís de Taradell. I l'església ho és des del 1154, quan el noble Pere Ponç de Canovelles li feu una deixa

testamentària.

Els seus principals benefactors foren els Mont-rodon, cavallers que residien a la *domus* o fortalesa del mateix nom, propera a l'església. Un dels més importants, Guillem de Mont-rodon, que fou Mestre del Temple de Catalunya, Aragó i Provença i tutor del rei Jaume I, el 1203, en entrar a l'orde del temple, li va llegar 500 sous, amb els quals probablement es feu la capella. Un altre membre de la família, Bernat I de Mont-rodon, abans del 1335, va crear-hi un nou benefici, que va redotar la seva muller Alamanda de Sorribes, la qual el 1338 va fer construir un sarcòfag o carner on recollí les restes dels seus avantpassats, que es conserva dins la capella.

Els Mont-rodon volien crear una mena de petit cenobi a la capella, ja que a més del benefici rectoral, el 1264 Ramon d'Esparreguera, fill de Mont-rodon, n'hi creà un altre; el de Bernat I fou el tercer, el quart el fundaren abans del 1438 Arnau de Mont-rodon, bisbe de Girona, i el seu nebot Bertran, que també fou bisbe de Girona. El 1347 els beneficiats vivien en comunitat en una casa adjunta a la capella, com també els deodonats i deodonades, que no faltaven en la petita comunitat. Tot això s'establia en els pactes que feren la comunitat i el rector de Taradell, del qual depenien.

En el segle XV la comunitat pràcticament s'havia dissolt, car únicament el rector de la capella estava obligat a celebrar-hi, mentre que els altres beneficis eren ocupats sovint per membres de la família Mont-rodon.

L'edifici romànic ha sofert algunes mutilacions i modificacions. El segle XVIII fou substituït l'absis primitiu semicircular per un altre de quadrat i el portal de ponent substituï el de migdia. Aquestes obres es degueren portar a terme pel mal estat en què es trobava la capella el 1685 i per l'ordre que el bisbe de Vic donà el 1691 quan la visità.

L'església va restar sense culte des del 1936 fins al 1954 i el 1970 fou profanada novament. El 1983, s'hi va fer una restauració juntament amb el casal. Les obres foren finançades pel nou propietari.

L'església continua tenint culte de manera esporàdica, a càrrec dels propietaris del casal i dels sacerdots de la parròquia de Taradell, de la qual continua depenent la capella.

Bibliografia

DD.AA (1986). CATALUNYA ROMÀNICA. Volum III. OSONA II. Fundació Enciclopèdia Catalana. Pàgines 636-655.

PLADEVALL, Antoni (1959-60). "Mont-rodon. Esbós d'història del casal i família". Taradell, núm. extra. Taradell.

PLADEVALL, Antoni (1973). "Santa Maria de Mont-rodon", Full Diocesà, Vic.

PLADEVALL, Antoni (1990). Tona. Mil cent anys d'Història. Eumo Editorial. Ajuntament de Tona.

PLADEVALL, Antoni (2001) Mont-rodon. Passat i present d'un gran llinatge i d'un casa osonenc. Editorial Diac. Vic. Pàgines 145-165.

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.](#)

Enllaços d'interès:

